KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 09.11.2005
KOM(2005) 357 v konečném znění/2

2005/0145 (CNS)

CORRIGENDUM:
Annule et remplace la version
du 02.08.2005.
Concerne toutes les versions linguistiques
sauf FR, EN, DE.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

kterým se mění nařízení (ES) č. 974/98 o zavedení eura

(předložená Komisí)

ODŮVODNĚNÍ

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Obecné souvislosti

Zavedení eura a jeho používání v aktuálně zúčastněných členských státech se v současnosti řídí třemi nařízeními Rady. Za prvé, nařízení Rady (ES) č. 974/98 o zavedení eura[1] upravuje počáteční zavedení v první vlně členských států eurozóny a v Řecku. Toto nařízení vychází z přístupu, který schválila Evropská rada na svém zasedání v Madridu v roce 1996. Jelikož se země, které vstoupí do eurozóny v budoucnosti, budou nacházet v jiné situaci, než jakou předpokládal scénář z Madridu, tato pravidla se v jejich současné podobě už nedají uplatnit. Předkládaná iniciativa proto navrhuje provedení změn ve zmíněném nařízení.

Zavedení a používání eura se dále řídí nařízením Rady (ES) č. 2866/98 o přepočítacích koeficientech mezi eurem a měnami členských států přijímajících euro[2] a nařízením Rady (ES) č. 1103/97 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura[3]. Zatímco nařízení č. 2866/98 bude třeba upravit a zahrnout do něj přepočítací koeficienty měn členských států, které vstoupí do eurozóny, druhé nařízení může zůstat nezměněno.

Některé nezúčastněné členské státy už zahájily domácí přípravy na zavedení eura a zejména připravují změny ve svých vnitrostátních právních předpisech. Co se týče zúčastněných členských států, pravomoc přijímat měnové zákony přísluší Společenství, a členské státy proto potřebují pro své připravované vnitrostátní zákony stabilní a spolehlivý právní rámec Společenství.

1.2. Účel

Zatímco Smlouva a jmenovitě její články 122 a 123 počítají s rozšířením eurozóny o aktuálně nezúčastněné členské státy, platné sekundární právo nestanoví pravidla pro zavedení eura v těchto členských státech ani provedení těchto ustanovení Smlouvy. Zavedení eura musí být tudíž provedeno sekundárními právními předpisy.

V tomto směru se aktuálně zúčastněných 12 členských států, které zavedly euro v první vlně, úspěšně řídilo normami, jmenovitě nařízením Rady (ES) č. 974/98 o zavedení eura a nařízením Rady (ES) č. 2866/98 o přepočítacích koeficientech mezi eurem a měnami členských států přijímajících euro a nařízení Rady (ES) č. 1103/97 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura. Tento právní rámec se prokázal jako pevný a stabilní, a proto by měl být zachován a uplatněn použít co nejširší míře i na státy, které vstoupí do eurozóny v budoucnosti.

---

1 Úř. věst. L 139, 11.5.1998, s. 1, toto nařízení bylo pozměněno nařízením Rady (ES) č. 2596/2000, aby se umožnilo přijetí eura v Řecku.

2 Úř. věst. L 359, 31.12.1998, s. 1, toto nařízení bylo pozměněno nařízením Rady (ES) č. 1478/2000, aby se umožnilo přijetí eura v Řecku.

3 Úř. věst. L 162, 19.06.1997, s. 1, toto nařízení bylo pozměněno nařízením Rady (ES) č. 2595/2000, aby se umožnilo přijetí eura v Řecku.

Jelikož některé nezúčastněné členské státy by se mohly k eurozóně připojit již v roce 2007, je třeba mít včas přizpůsobený právní rámec pro rozšíření eurozóny, poskytnout tak všem budoucím účastníkům eurozóny jistotu a stanovit pravidla, která bude možno snadno vztáhnout na kteréhokoli nového účastníka. Zatímco nařízení Rady (ES) č. 1103/97 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura může zůstat beze změny, nařízení Rady (ES) č. 974/98 je třeba novelizovat. Potřeba novely tohoto předpisu vyplývá mimo jiné z toho, že se zmiňuje o určitých pevných termínech. Aby se toto nařízení Rady (ES) č. 974/98 vztahovalo na všechny současné i budoucí členské státy eurozóny, musí se pozměnit tak, že se všechny pevně stanovené termíny nahradí lhůtami definovanými v nařízení pro každý jednotlivý členský stát. Kromě toho, jelikož eurobankovky a euromince jsou již v oběhu, nebude scénář výměny platidel, který se použil v první vlně 12 zúčastněných členských států, vhodný pro všechny budoucí nové členy eurozóny, a proto je třeba zavést do právních předpisů jistou míru pružnosti.

Za prvé si členské státy mohly zvolit přechodné období v „tradičním“ smyslu toho výrazu, jako bylo například přechodné období, které platilo pro ty členské státy, které v roce 1999 vytvořily eurozónu (Belgie, Německo, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko a Finsko) nebo se k ní v roce 2001 připojily (Řecko). To by znamenalo, že nejdříve by bylo přijato euro jako měna příslušného členského státu a eurobankovky a euromince by se zavedly až po uplynutí přechodného období v tomto členském státě. Délka přechodného období může být v jednotlivých členských státech různá.

Za druhé se členské státy mohou rozhodnout pro scénář „velkého třesku“. Podle tohoto scénáře by přechodné období trvalo jen jednu „logickou sekundu“. V důsledku toho by přijetí eura jako měny v příslušném členském státě a zavedení eurobankovek a euromincí proběhlo souběžně.

Za třetí by si členské státy mohly zvolit scénář „velkého třesku“ v kombinaci s obdobím „postupného útlumu“, kdy by se použil scénář „velkého třesku“ a po omezenou dobu by se mohlo povolit omezené používání vnitrostátního platidla ve vymezených právních nástrojích (daňové doklady, účetní závěrky obchodních společností …).

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o vstupu členských států do eurozóny může následovat až po zrušení jejich výjimky, je třeba ještě předtím samostatným aktem změnit nařízení Rady (ES) č. 974/98.

1.3. Výhled do budoucna

Nařízení Rady (ES) č. 974/98, které vychází z čl. 123 odst. 4 ES, tvoří i nadále právní základ pro zavedení eura v jedenácti zúčastněných členských státech z „první vlny“. Toto nařízení už bylo jednou novelizováno, a to nařízením Rady (ES) č. 2596/2000 ze dne 27. listopadu 2000, které na základě čl. 123 odst. 5 ES umožnilo Řecku připojení k eurozóně. Toto novelizované nařízení v podstatě jen doplnilo Řecko do seznamu zúčastněných členských států v nařízení (ES) č. 974/98.

Přístup, který byl použit v případě Řecka, by se měl použít na veškerá další rozšiřování eurozóny. Pro každý jednotlivě přistupující stát bude přijato samostatné nařízení, jímž se bude měnit nařízení (ES) č. 974/98. Toto pozměňující nařízení bude vycházet z čl. 123 odst. 5 ES a v podstatě jen rozšíří seznam zúčastněných členských

států o ten který nový členský stát vstupující do eurozóny s uvedením toho, jaký druh scénáře pro výměnu zákonného platidla si dotyčný členský stát zvolil.

V zájmu přípravy nařízení (ES) č. 974/98 na takové následné novely je nutno provést v něm jisté předběžné technické změny. Tyto technické změny v nařízení č. 974/98 by vycházely ze Smlouvy o ES, čl. 123 odst. 4 třetí věty. Tuto změnu by bylo zapotřebí provést co nejdříve za účelem včasného zajištění právní jasnosti a jistoty pro nové účastníky eurozóny.

Bude pravidlem, že po každé změně připraví Komise neoficiální konsolidovanou verzi nařízení (ES) č. 974/98 v platném znění.

2. PRÁVNÍ HLEDISKA

2.1. Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je Smlouva o ES, čl. 123 odst.4 třetí věta, která umožňuje přijetí norem měnového práva. Rada rozhodne na základě návrhu Komise a po konzultaci s ECB, a to kvalifikovanou většinou hlasů členských států, na které se nevztahuje výjimka.

Nutno poznamenat, že čl. 123 odst. 5 ES stanoví, že bude-li rozhodnuto o zrušení výjimky některého členského státu, Rada přijme mimo jiné ještě další opatření nutná k zavedení eura jako jednotné měny v dotyčném členském státě. Rada rozhodne jednomyslně, na základě návrhu Komise a po konzultaci s ECB, všemi hlasy členských států, na které se nevztahuje výjimka, a dotčeného členského státu. Toto ustanovení se použije jako právní základ pro doplňování dalších členských států, které přistoupí do eurozóny, do seznamu zúčastněných států eurozóny v nařízení Rady (ES) č. 974/98.

2.2. Subsidiarita a proporcionalita

Návrh spadá do výlučné pravomoci Společenství. Zásada subsidiarity se proto nepoužije.

Tato iniciativa nezachází dále, než je potřebné pro dosažení jejího cíle, a je tudíž ve shodě se zásadou proporcionality.

2.3. Výběr právního nástroje

Nařízení je jediným právním nástrojem vhodným ke změně nařízení (ES) č. 974/98 o zavedení eura.

3. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Společenství.

4. KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM ČLÁNKŮM

4.1. Čl. 1 odst. 1

Tato ustanovení ruší účinek toho, že nařízení Rady (ES) č. 974/98 zmiňuje konkrétní data. Termíny se nahrazují definicemi a výsledná konkrétní data se mohou u jednotlivých států lišit.

4.2. Čl. 1 odst. 2

Tento článek upřesňuje, že každý stát má svůj konkrétní termín z článku 1 uveden v nové tabulce v příloze k nařízení Rady (ES) č. 974/98.

4.3. Čl. 1 odst. 3

Toto ustanovení zjednodušuje článek 2 tím, že používá termíny definované v nařízení namísto pevných termínů pro každý jednotlivý členský stát.

4.4. Čl. 1 odst. 4

Toto ustanovení, kterým se mění článek 9, nahrazuje pevné termíny daty definovanými v nařízení.

4.5. Čl. 1 odst. 5

Toto ustanovení upravuje období „útlumu“. Během jednoročního období „útlumu“ je umožněno nadále vydávat závazné právní doklady (například daňové doklady anebo účetní závěrky obchodních společností) s uvedením národní měnové jednotky. Toto ustanovení dále ponechává členským státům možnost ještě více omezit jeho působnost a dobu trvání.

4.6. Čl. 1 odst. 6

Toto ustanovení nahrazuje pevný termín, o němž se hovoří v čl. 10 a 11, termínem definovaným na jiném místě nařízení. Navíc se mění druhá věta článku 11 nařízení Rady (ES) č. 974/98, s cílem potvrdit statut zákonného platidla pro eurominceе vydané třetími státy (v současnosti například Monakem, San Marinem a Vatikánským městským státem) v souladu s měnovými dohodami se Společenstvím.

4.7. Čl. 1 odst. 7

V tomto ustanovení se pevné datum nahrazuje stejným způsobem.

4.8. Čl. 1 odst. 8

V tomto ustanovení se pevné datum nahrazuje stejným způsobem. Toto ustanovení dále zavazuje banky, aby v období dvojího oběživa bezplatně měnily bankovky a mince měnových jednotek národního státu za eurobankovky a eurominceе. Vnitrostátní právní předpisy mohou stanovit horní mez této povinnosti.

4.9. Čl. 1 odst. 9

Toto ustanovení doplňuje přílohu zmiňovanou v bodě 4.2 výše, kde jsou definice uvedené v článku 1 nařízení Rady (ES) č. 974/98 a jejich význam pro každý členský stát.

V dalších etapách zákonodárného procesu budou jednotlivé členské státy doplňovány do tohoto seznamu, který je nyní přiložen k nařízení rady (ES) č. 974/98. Za účelem přípravy takové novely by příslušný členský stát, ještě než Rada přijme rozhodnutí o zrušení jeho výjimky dle čl. 122 odst.2 Smlouvy, měl písemně vyrozumět Radu a Komisi, zda považuje přechodné období za nutné a, pokud zvolí scénář „velkého třesku“, zda chce využít období "útlumu".

V případě členského státu A, který zvolil přechodné období „madridského stylu“, v případě členského státu B, který zvolil přechod na euro cestou „velkého třesku“ a v případě členského státu C, který si vybral koncepci „velkého třesku“ s obdobím „útlumu“, budou příslušné řádky v tabulce vypadat takto: (hodnoty budou do tabulky vkládány podle zavedeného pořadí členských států):

členský stát A	1. leden 20XX	1. leden 20XX+1	n/a	n/a
členský stát B	1. leden 20YY	1. leden 20YY	ne	n/a
členský stát C	1. leden 20ZZ	1. leden 20ZZ	ano	31. prosinec 20ZZ

2005/0145 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

kterým se mění nařízení (ES) č. 974/98 o zavedení eura

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 123 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise[4],

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu[5],

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky[6],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Rady (ES) č. 974/98 ze dne 3. května 1998 o zavedení eura[7] stanoví, že euro nahrazuje měny členských států, které splňují nezbytné podmínky pro přijetí jednotné měny v okamžiku, kdy Společenství vstoupí do třetí etapy hospodářské a měnové unie. Uvedené nařízení rovněž obsahuje pravidla pro národní měnové jednotky těchto členských států v přechodném období, které končí dnem 31. prosince 2001, a pravidla o bankovkách a mincích.

(2) Nařízení Rady (ES) č 2596/2000 změnilo nařízení Rady (ES) č. 974/98 s cílem umožnit nahrazení řecké měny eurem.

(3) Nařízení Rady (ES) č. 974/98 stanoví časový harmonogram přechodu na euro v aktuálně zúčastněných členských státech. V zájmu zajištění jasnosti a jistoty, pokud jde o pravidla, jimiž se řídí zavádění eura v dalších členských státech, je nezbytné přijmout obecná ustanovení o tom, jak se budou v budoucnosti určovat různá období přechodu k euru.

(4) Aby se mohl připravit bezproblémový přechod na euro, upravuje nařízení Rady (ES) č. 974/98 povinné přechodné období mezi nahrazením měn zúčastněných členských států eurem a zavedením eurobankovek a euromincí.

---

4 Úř. věst. C […], […], s. […].
5 Úř. věst. C […], […], s. […].
6 Úř. věst. C […], […], s. […].
7 Úř. věst. L 139, 11.5.1998, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2596/2000 (Úř. věst. L 300, 29.11.2000, s. 2).

(5) Nebude-li členský stát považovat přechodné období za nezbytné, eurobankovky a eurominneed se v tomto členském státě stanou zákonným platidlem v den přijetí eura. Takový členský stát by však měl mít možnost využít období „útlumu“ v trvání jednoho roku, během něhož bude moci v nově vydaných právních nástrojích uvádět svou národní měnu. Hospodářské subjekty v tomto členském státě tak získají více času na přípravu k zavedení eura a usnadní se tím i samotný přechod.

(6) Během období dvojího oběživa by banky měly mít povinnost bezplatně měnit bankovky a mince národní měny za eurobankovky a eurominneed až do určité výše.

(7) Odpovídajícím způsobem by se mělo změnit nařízení (ES) č. 974/98,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 974/98 se mění takto:

(1) Článek 1 se nahrazuje tímto:

„Článek 1

Pro účely tohoto nařízení se:

„zúčastněnými členskými státy“ rozumějí členské státy uvedené(a) spojení „zúčastněný členský stát“ znamená členský stát uvedený v tabulce v příloze;

„právními nástroji“ rozumějí(b) spojení slov „právní nástroj“ znamená právní předpisy, správní akty, soudní rozhodnutí, smlouvy, jednostranné právní akty, platební nástroje jiné než bankovky a mince a ostatní nástroje mající právní účinek;

“přepočítacím koeficientem“ rozumí(c) spojení “přepočítací kurs“ znamená neodvolatelně stanovený přepočítací koeficient, který přijme Rada pro měnu každého zúčastněného členského státu v souladu s první větou čl. 123 odst. 4 první věta nebo v souladu s odstavcem 5 téhož článku;

„datumem(d) spojení „datum přijetí eura“ rozumí den, kdy zúčastněný členský stát přijme euro;

„datumem(e) spojení „datum výměny hotového oběživa“ rozumí datum, kdy eurobankovky a eurominneed získají status zákonného platidla v daném zúčastněném členském státě;

“jednotkou(f)spojení “jednotka euro“ rozumí měnová jednotku, jak je vymezena v článku 2, druhé větě;

„národními měnovými jednotkami“ rozumějí měnové (g) termín „jednotky zúčastněných členských států, jak jsou vymezeny v den před přijetím eura v daném členském státě;

„přechodným obdobím“ rozumí(h) spojení „přechodné období“ znamená období počínající v 00:00 hodin v den přijetí eura a končící v 00:00 hodin v den výměny hotového oběživa;

„obdobím(i) spojení slov „období útlumu“ se rozumí období počínající v den přijetí eura, během něhož lze v nově vydávaných právních nástrojích nadále uvádět jednotky národní měny;

„změnou (j) termín „změna denominace” rozumí změna jednotky, na níž zní částka nesplaceného dluhu, z národní měnové jednotky na jednotku euro, přičemž však tato změna denominace nemá za následek změnu jakékoli jiné podmínky tohoto dluhu, protože tato otázka se řídí příslušnými vnitrostátními právními předpisy.“

(2) Vkládá se tento článek 1a:

„Článek 1a

Datum přijetí eura, datum výměny oběživa a období útlumu (přichází-li v úvahu) jsou pro každý zúčastněný členský stát uvedeny v příloze.“

(3) Článek 2 se nahrazuje tímto:

„Článek 2

S účinností od příslušných dat přijetí eura je měnou zúčastněných členských států euro. Měnovou jednotkou je jedno euro. Jedno euro se dělí na sto centů.“

(4) Článek 9 se nahrazuje tímto textem:

„Článek 9

Bankovky a mince znějící na národní měnovou jednotku si zachovají své postavení zákonného platidla v rámci jejich územního vymezení ke dni před datem přijetí eura v zúčastněném členském státě.“

(5) Vkládá se tento článek 9a:

„Článek 9a

Jestliže datum přijetí eura a datum výměny hotového oběživa v daném zúčastněném členském státě připadá na týž den, může tento členský stát využít období útlumu. V tom případě se odkazy na jednotky vnitrostátní měny v právních nástrojích vydaných během jednoho roku ode dne přijetí eura budou vykládat jako odkazy na jednotky eura v souladu s příslušnými přepočítacími koeficienty. Úkony vykonané na základě těchto právních nástrojů musí být vykonány pouze v jednotkách eura. Použijí se pravidla pro zaokrouhlování stanovená v nařízení (ES) č. 1103/97.

Dotčený členský stát může omezit uplatňování prvního odstavce jen na určité druhy právních nástrojů nebo jen na právní nástroje přijaté v určitých oblastech.

Dotčený členský stát může zkrátit období, o němž se hovoří v prvním odstavci.“

(6) Články 10 a 11 s nahrazují tímto textem:

„Článek 10

S účinností od 1. ledna 2002 uvede ECB do oběhu bankovky znějící na eura. Centrální banky zúčastněných členských států uvedou do oběhu bankovky znějící na eura od příslušného data výměny hotového oběživa.

Aniž je dotčen článek 15, jsou eurobankovky jedinými bankovkami, které mají v zúčastněných členských státech postavení zákonného platidla.

Článek 11

S účinností od příslušného data výměny hotového oběživa vydávají zúčastněné členské státy mince znějící na euro nebo centy odpovídající nominálním hodnotám a technickým specifikacím, které stanoví Rada v souladu s čl. 106 odst. 2 druhou větou Smlouvy. Aniž je dotčen článek 15 a ustanovení případné dohody o měnových záležitostech ve smyslu čl. 111 Smlouvy, jsou tyto mince jedinými mincemi, které mají v zúčastněných členských státech postavení zákonného platidla. S výjimkou vydávajícího orgánu a osob zvlášť určených vnitrostátními právními předpisykonkrétně označených ve vnitrostátních právních předpisech vydávajícího členského státu není žádná osoba při jakékoli platbě povinna přijmout více než 50 mincí.“

(7) Články 13 a 14 se nahrazují tímto textem:

„Článek 13

Články 10, 11, 14, 15 a 16 platí s účinností od příslušného data výměny hotového oběživa v jednotlivých zúčastněných členských státech.

Článek 14

Odkazují-li právní nástroje existující v den před datem výměny hotového oběživa odkazují na jednotky národní měnové jednotky, považují se tyto odkazy za odkazy na jednotku eurojednotky eura podle příslušných přepočítacích koeficientů. Použijí se pravidla pro zaokrouhlování stanovená v nařízení (ES) č. 1103/97.

(8) Článek 15 se mění takto:

(a) V odst.1 a 2 se slova „po skončení přechodného období“ nahrazují slovy „od data výměny hotového oběživa“.

(b) doplňuje se tento odstavec 3:

„Během období, o němž hovoří odstavec 1, vymění banky v zúčastněných členských státech, které přijmou euro po 1. lednu 2002, svým klientům bankovky a mince národní měny za banky a mince eura, a to bezplatně a bez omezení až do částky,

kterou případně stanoví vnitrostátní právní předpisy. Banky mohou požadovat předběžné oznámení, jestliže vyměňovaná částka převyšuje horní limit stanovený bankou pro jednu domácnost.

Banky zmíněné v prvním pododstavci vymění bankovky a mince národní měny bezplatně až do výše horního limitu stanoveného bankou nebo vnitrostátními právními předpisy osobám, které nejsou jejich klienti.“

(9) Text v příloze k tomuto nařízení se doplňuje jako příloha.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátý den po jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech v souladu se Smlouvou a s ohledem na protokoly 11 a 12 a na čl. 122 odst. 1).

V Bruselu dne […]

Za Radu
předseda

PŘÍLOHA

Členský stát	Datum přijetí eura	Datum výměny hotového oběživa	Členský stát s „obdobím útlumu“	Konec období „útlumu“
Belgie	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Německo	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Řecko	1. ledna 2001	1. ledna 2002	n/a	n/a
Španělsko	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Francie	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Irsko	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Itálie	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Lucembursko	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Nizozemsko	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Rakousko	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Portugalsko	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a
Finsko	1. ledna 1999	1. ledna 2002	n/a	n/a